

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG

COMPTE RENDU INTÉGRAL

MET HET BEKNOPT VERSLAG

AVEC LE COMPTE RENDU ANALYTIQUE

COMMISSIE VOOR DE BUITENLANDSE
BETREKKINGEN

COMMISSION DES RELATIONS EXTÉRIEURES

woensdag

mercredi

13-12-2000

13-12-2000

15:15 uur

15:15 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CVP	<i>Christelijke Volkspartij</i>
FN	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	<i>Parti Réformateur libéral – Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
PSC	<i>Parti social-chrétien</i>
SP	<i>Socialistische Partij</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + nummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag (op wit papier, bevat de bijlagen en het beknopt verslag, met kruisverwijzingen tussen Integraal en Beknopt Verslag)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral (sur papier blanc, avec annexes et CRA, avec renvois entre le CRI et le CRA)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : alg.zaken@deKamer.be</i>	<i>e-mail : aff.generales@laChambre.be</i>

INHOUD

Samengevoegde interpellaties van 1
 - de heer Ferdy Willems tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken en tot de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken over "de recente evolutie van de reorganisatie van Ontwikkelingssamenwerking" (nr. 553)
 - de heer Francis Van den Eynde tot de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken over "de regeringsplannen met betrekking tot de toekomst van de ontwikkelingssamenwerking en de hervorming van dit departement" (nr. 559)

Sprekers: **Ferdy Willems, Francis Van den Eynde, Eddy Boutmans**, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking, **Claudine Drion, Leen Laenens, Jef Valkeniers**

Moties

7

SOMMAIRE

Interpellations jointes de 1
 - M. Ferdy Willems au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et au secrétaire d'Etat à la Coopération au développement adjoint au ministre des Affaires étrangères sur "l'évolution qui s'est produite récemment en ce qui concerne la réorganisation de la Coopération au développement" (n° 553)
 - M. Francis Van den Eynde au secrétaire d'Etat à la Coopération au développement adjoint au ministre des Affaires étrangères sur "les projets du gouvernement en ce qui concerne l'avenir de la Coopération au développement et la réforme de ce département" (n° 559)

Orateurs: **Ferdy Willems, Francis Van den Eynde, Eddy Boutmans**, secrétaire d'Etat à la Coopération au développement, **Claudine Drion, Leen Laenens, Jef Valkeniers**

Motions

7

COMMISSIE VOOR DE BUITENLANDSE BETREKKINGEN

van

WOENSDAG 13 DECEMBER 2000

15:15 uur

De vergadering wordt geopend om 15.16 uur door de heer Geert Versnick, voorzitter.

La séance est ouverte à 15.16 heures par M. Geert Versnick, président.

01 **Samengevoegde interpellaties van**

- de heer **Ferdie Willems** tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken en tot de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken over "de recente evolutie van de reorganisatie van Ontwikkelingssamenwerking" (nr. 553)

- de heer **Francis Van den Eynde** tot de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken over "de regeringsplannen met betrekking tot de toekomst van de ontwikkelingssamenwerking en de hervorming van dit departement" (nr. 559)

01 **Interpellations jointes de**

- M. **Ferdie Willems** au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et au secrétaire d'Etat à la Coopération au développement adjoint au ministre des Affaires étrangères sur "l'évolution qui s'est produite récemment en ce qui concerne la réorganisation de la Coopération au développement" (n° 553)

- M. **Francis Van den Eynde** au secrétaire d'Etat à la Coopération au développement adjoint au ministre des Affaires étrangères sur "les projets du gouvernement en ce qui concerne l'avenir de la Coopération au développement et la réforme de ce département" (n° 559)

01.01 **Ferdie Willems** (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, collega's, mijn interpellatieverzoek dateert van 16 november 2000. Het is gedeeltelijk mijn fout dat het pas nu aan bod komt, wegens een

COMMISSION DES RELATIONS EXTÉRIEURES

du

MERCREDI 13 DÉCEMBRE 2000

15:15 heures

parlementaire missie naar Colombia. Intussen zijn er veel nieuwe elementen. In de pers hebben wij bijvoorbeeld al het antwoord op mijn zesde vraag kunnen lezen. Ik zal u daar niet meer mee lastig vallen, mijnheer de staatssecretaris. Ik heb mijn eerste en tweede vraag samengevoegd. Zij handelen over de relatie tussen Ontwikkelingssamenwerking en Buitenlandse Zaken.

Vandaag zal ik wel meer inspelen op wat gisteren is voorgevallen dan op wat eerder gebeurde. Gisteren hebben wij immers van u vernomen dat u principieel voorstander bent van een grote, of een zo groot mogelijke autonomie van Ontwikkelingssamenwerking. U hebt hier reeds eerder gezegd dat u dit departement bij wet hebt geërfd, en dat u verplicht bent die wet uit te voeren. U was er geen voorstander van het ABOS bij Buitenlandse Zaken onder te brengen, maar vandaag wilt u die zaak niet meer ter discussie stellen, onder meer omdat er geen meerderheid in de regering te vinden is om ze ter discussie te stellen.

U hebt nog een andere boeiende uitspraak gedaan, en ik citeer u: "Over vijf, zes, zeven of tien jaar zullen de verschillende politieke culturen van Buitenlandse Zaken en Ontwikkelingssamenwerking op elkaar ingespeeld zijn. Niemand kan garanderen dat de totaal verschillende opdrachten dag op dag gerealiseerd zullen zijn." Dit zijn standpunten waar ik mij in kan terugvinden. Ik hoef hierover dus niet verder aan te dringen.

Mijn vierde en vijfde vraag gingen over uitspraken van uzelf en van minister Michel. Intussen zijn die al weken oud. Wij vinden het niet prettig die onderlinge ruzies vast te stellen. Ik vind ze vooral

niet productief voor de ontwikkelings-samenwerking zelf. Ik wil het hier over bij die opmerking laten.

De kern van wat ik vandaag wil betogen zit vervat in mijn derde vraag over de toekomst en de eventuele regionalisering van Ontwikkelings-samenwerking. Vroeger heb ik reeds een uitspraak van Dirk Barrez geciteerd uit zijn boek 'De val der engelen': "Dertig jaar officiële ontwikkelingssamenwerking heeft tot weinig of niets geleid, zeker niet tot ontwikkeling. Dertig jaar ontwikkelingssamenwerking is uitgelopen op een fiasco." Mijnheer de staatssecretaris, wat ik hier gisteren hoorde, durf ik ronduit als hallucinant te omschrijven. Wij hadden hier een hoorzitting met drie topambtenaren. Het ging daar niet meer over het vermaledijde ABOS, maar over de huidige structuren en over de huidige hervorming van het departement. Sta me toe enkele politieke uitspraken te citeren die er niet om liegen.

Mijnheer Eyskens zegt het volgende: "Zelden heb ik ambtenaren zo kritisch gezien tegenover hun eigen beleidsinstrument." Hij noemde het organigram dat hem werd voorgelegd "ontzettend". Hij zei: "Men is blijkbaar niet opgewassen tegen om het even welke taak."

Hij stelt ook de vraag of wij in de Wereldbank, waarmee 40 contracten zijn afgesloten, wel aan bod komen. Nadien hebben wij hier een bitsig debat meegemaakt waar niemand beter van werd, zeker ontwikkelingssamenwerking niet.

De heer Van der Maelen had het over structurele fouten en uitvoeringsproblemen en dat wij punt voor punt alle problemen opnieuw ter discussie moeten stellen. De heer Van der Maelen zegt "Ik heb hier hemeltergende zaken gehoord. De problemen zijn nog ernstiger dan ik had vermoed".

De heer Valkeniers gaat nog een stap verder en zegt "Vandaag zien wij het failliet van de ontwikkelingssamenwerking, zoals iedere objectieve waarnemer kan vaststellen". Hij had het over een middeleeuwse manier van werken, zoals bijvoorbeeld het prutsen met facturen van 200 frank. Hij zegt "De kritiek uit het zuiden is radicaal. Wij houden ons bezig, zegt men daar, met paperassen, verslagen en contracten en controles. Onze vrijwilligers zijn ongelukkig. Wij gijzelen elkaar en in plaats van een controle op de resultaten moeten er resultaatsverbintenissen komen".

Mijnheer Boutmans, u hebt zelf ook wel heel merkwaardige dingen gezegd. U zei onlangs "Er

zijn bijna evenveel statuten als er ambtenaren zijn". Ook u had het over hemeltergende toestanden. U noemt dit een hervorming waarmee men beter niet was gestart wanneer men ze toch niet wil afmaken, of wanneer men ze op enkele maanden tijd wil afronden.

Hier volgt nog een markante uitspraak van u: "De ziekte van ontwikkelingssamenwerking is reformitis of de scalpelstrategie waarbij men het verschil niet meer maakt tussen een scalpel en een botte bijl".

U hebt heel terecht gezegd dat wij proberen er nog iets aan te doen. Het meest verwonderd was ik over uw uitspraak dat u er verbaasd over was dat Ontwikkelingssamenwerking toch nog goed werk doet ondanks de hervormingen en dat wij dus toch nog enige kwaliteit halen die vergelijkbaar is met het werk van de andere donorlanden. Dit is een compliment voor de mensen die met enthousiasme op het terrein werken, maar het is ronduit vernietigend voor het bestuur. Ik maak hierbij de bedenking dat, wanneer het om onkunde gaat, dit erg is en dat, wanneer het onwil is, het schandelijk is en in ieder geval verdient Ontwikkelingssamenwerking beter.

Met enig cynisme heb ik u ook horen zeggen; "De wijsheid van dit land heeft de Ontwikkelings-samenwerking gefederaliseerd, op enkele details uitgezonderd". Welnu, mijnheer de staats-secretaris, wat ik hier gisteren heb gehoord was het best denkbare pleidooi om die hervorming radicaal door te voeren. Dat wist u. Wij kennen elkaar al wat beter. Als België met ABOS heeft gefaald, dan blijkt het vandaag opnieuw te falen met wat vandaag aan de hand is. Ik ga niet nogmaals mijn argumenten herhalen ten voordele van een gefederaliseerde ontwikkelings-samenwerking, want u kent die reeds.

Het is een schijnbare tegenstelling, waarbij de zogenaamd progressieven zich uitspreken tegen die federalisering. Vlaanderen kan met een nieuwe lei beginnen. Wij hebben geen koloniaal verleden en wij hebben geen verleden inzake ontwikkelingssamenwerking. De betrokken sectoren ressorteren onder Vlaamse bevoegdheid en het zijn precies die sectoren waar knowhow vereist is. Vlaanderen is gevoelig voor decentralisatie. Wij hebben een verticale werking nodig en wij hebben gemeentelijke convenanten en sensibilisering nodig.

Ik heb u dit vroeger reeds allemaal gezegd en ik ga dat niet nog eens in geuren en kleuren herhalen. Ik kom nu tot heel concrete

vaststellingen. Ik heb die reeds twee keer geponeerd, in plenaire vergadering in de Kamer en hier in commissie en ik heb daartoe nogmaals het mandaat gekregen van mijn groep, op zaterdag 9 december.

Mijnheer de staatssecretaris, om te beletten dat wij een verhaal krijgen dat gelijkt op de derde fase van eertijds - en dat wij zeer goed kennen - dat gelijkt op het verhaal van de ecotaks - en dat u zeer goed kent - moet de overheveling van de ontwikkelingssamenwerking juridisch worden geregeld in een bijzondere wet van 2001, samen met het hele pakket dat op regeringsvlak werd afgesproken. Om daartoe te komen is onmiddellijk overleg nodig, niet alleen tussen de ngo's, maar ook op federaal niveau en uiteraard op het niveau van de gewesten en gemeenschappen. Zo beletten wij dat Ontwikkelingssamenwerking het slachtoffer wordt van de Belgische kwestie. Ook de heer Geysels, in "De Wereld Morgen" van december, vraagt dat de gesprekken met de gewesten onmiddellijk van start gaan.

Vandaag zijn de Vlaamse ministers samen om al de over te hevelen materies te bespreken. Ik neem aan dat u weldra gesprekken zal hebben met uw collega's bevoegd voor de materie op gewestniveau, maar ik stel wel heel duidelijk de vraag of in de komende gesprekken de overheveling zelf ter discussie staat? Of, gaat het enkel over modaliteiten? Voor ons kan het alleen gaan over modaliteiten. Dat heeft de eerste minister ons verzekerd, dat heeft de heer Van der Maelen ons verzekerd en ook uzelf heeft dit, weze het op een cynische manier, gedaan. Voor ons is die regionalisering een politiek feit, hoewel er over modaliteiten kan worden gepraat. Een voorbeeld zou bestaan in een takenafsprake. Dat Vlaanderen bijvoorbeeld zich - zoals het nu doet - concentreert op Chili, op Zuid-Afrika, op Tanzania en dat de Franstalige Gemeenschap zich op Franstalig Afrika concentreert, kan ik begrijpen. Toch vernam ik van u graag dat het principe zelf niet meer ter discussie staat.

Tot slot wil ik een motie van aanbeveling indienen - ik maak mij waarschijnlijk illusies - die vraagt dat bij de discussies over de overheveling van de ontwikkelingssamenwerking onmiddellijk ook de gewesten en de gemeenschappen worden betrokken. Daar kan niemand tegen zijn. Tevens vraag ik dat de regionalisering van de ontwikkelingssamenwerking juridisch wordt geregeld door de bijzondere wetten die voor 2001 zijn gepland. Indien dit huis ernstig is en geloofwaardig wil zijn, kan niemand hier iets op tegen hebben.

01.02 Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, collega's, ik ben het niet vaak eens met de voorgaande spreker, maar alles is mogelijk. Ik kan hem volgen wanneer hij argumenteert dat Vlaanderen geen koloniaal verleden heeft, alhoewel ik dit wat cynischer zou zeggen dan hij. Inderdaad heeft Vlaanderen geen koloniaal verleden en wij hebben voornamelijk geïnvesteerd in Centraal-Afrika. Wij hebben er honderden missionarissen naartoe gestuurd om de zwartjes Frans te leren.

Dit gezegd zijnde wou ik u eventjes terzake ondervragen en interpellieren, omdat - neem mij niet kwalijk - sinds deze regering is aangetreden er een permanent getouwtrek is tussen twee departementen met betrekking tot de toekomst van Ontwikkelingssamenwerking. Het is ook niet de eerste keer dat parlementsleden u hierover aan de tand voelen. Ik weet wel dat er altijd een zeer mooie officiële versie volgt dat alles koek en ei is. Wij hebben de vice-eerste minister ooit horen verklaren "J'aime Eddy", maar drie maanden later krijgen wij opnieuw allerlei geruchten over disputen omtrent reorganisaties enzovoort.

Mijnheer de staatssecretaris, eerlijk gezegd zou mij dat niet te ongerust maken, was het niet dat het departement Ontwikkelingssamenwerking toch met een behoorlijk stukje van de begroting wegloopt. De eerste zorg van ons allemaal moet toch zijn dat het belastinggeld van onze medeburgers wordt geïnvesteerd conform de bedoelingen zowel van de volksvertegenwoordiging als van de regering en vooral op een verantwoorde wijze.

Wij hebben in dit verband ervaring met het departement van de staatssecretaris, hoewel hij daar niet persoonlijk voor verantwoordelijk kan worden gesteld. Gisteren heeft een ambtenaar ons een eufemistisch verhaal over de "witte olifanten" opgehangen. Beweren dat de glasfabrieken in Tanzania niet hebben gefunctioneerd omdat de andere partij in het contract geen elektriciteit heeft geleverd is niet onwaar, maar is slechts gedeeltelijk waar. Ik herinner mij dat er in die tijd sprake was van het droogleggen van het meer naast de glasfabriek, terwijl men nu eenmaal water nodig heeft om glas te maken. Ook werd gezegd dat de wegen ongeschikt waren voor het vervoer van glas. Bovendien zou dit allemaal nog niet zo erg zijn omdat het glas dat aldaar zou worden gemaakt veel duurder zou zijn dan glas dat zou worden geïmporteerd.

Wij hebben op dat vlak koudwatervrees, die volgens mij verantwoord is. Als ik lees wat hier gisteren werd gezegd, dan rijzen mij de haren ten berge, zij het dan misschien om andere redenen dan bij mijn collega's. Iedereen is het er blijkbaar over eens dat niet te pieteputerig mag worden gekeken naar de uitgaven. Mag ik u een gouden regel in herinnering brengen. In om het even welk departement moet het uitgeven van het geld van de belastingbetaler nauwkeurig worden gecontroleerd. Deze gouden regel geldt in gelijke mate voor Ontwikkelingssamenwerking, Landsverdediging en alle andere departementen. Ik kan dan ook niet begrijpen dat collega's die beweren dat ze zeer bekommerd zijn om het gebruik van het belastinggeld en hun politieke loopbaan hebben opgebouwd op de strijd tegen belastingen, zich nu blijkbaar weinig zorgen maken over de wijze waarop belastinggeld wordt uitgegeven, vooral met de wetenschap van wat in een vrij recent verleden is gebeurd.

Ten eerste, is het de bedoeling opnieuw een efficiënte controle uit te voeren, zeker voor Ontwikkelingssamenwerking? Ten tweede, hoe staat het met de hervormingen die vanuit Buitenlandse Zaken worden geleid? Ten derde, hebben Ontwikkelingssamenwerking en Buitenlandse Zaken nu eindelijk de vredespijp bovengehaald? Zo niet, wat is de toestand aan het front?

*De vergadering wordt geschorst om 15.45 uur.
La séance est suspendue à 15.45 heures.*

*De vergadering wordt hervat om 16.35 uur.
La séance est reprise à 16.35 heures.*

01.03 Staatssecretaris **Eddy Boutmans**: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik was een beetje verrast over de inhoud van de interpellaties. De inhoud wijkt toch wel af van wat mij aangekondigd was. Ik maak er niet te veel problemen over; ik ben ter beschikking van het Parlement. Ik betreur het echter dat, nadat we gisteren op uw initiatief een deel van een reeks hoorzittingen hebben gehouden, daar nu allerlei beschouwingen aan gekoppeld worden in een interpellatie die daar niet over ging.

Ik heb, ten eerste, van beide sprekers begrepen dat zij de aanleiding en de inhoud van hun interpellatie - namelijk de repercussie van de Copernicushervorming op Buitenlandse Zaken - niet meer zo relevant vinden. Ik probeer altijd en overal en op alle niveaus het belang van onze partnerlanden en van ontwikkelingssamenwerking

te verdedigen. Er was in het kader van de reorganisatie van de overheidsdiensten ook een voorstel van een studiebureau over de reorganisatie van het departement Buitenlandse Zaken. Er was op een bepaald moment ongerustheid dat DGIS - het onderdeel van de administratie dat zich bezighoudt met ontwikkelingssamenwerking - uit elkaar gehaald zou worden. We hebben gisteren gehoord dat er al veel hervormd was en dat dit misschien geen goed idee was. Dat is intussen afgevoerd. De regering heeft beslist dat niet te doen. Binnen de hervorming die voor de totale federale administratie plaats zal hebben, behoudt DGIS waarschijnlijk haar plaats binnen Buitenlandse Zaken. Waarschijnlijk wordt de naam veranderd. Dat is dan weer een ander onderwerp.

Ik wil, ten tweede, kort ingaan op wat u gezegd hebt over andere kwesties. Wat we gisteren gehoord hebben, verschilt niet wezenlijk van wat ik hier enkele maanden geleden zelf gezegd heb. Sommigen onder u waren er toen niet. De reorganisatie van Ontwikkelingssamenwerking is die door de vorige regering beslist en vloeit voor een deel voort uit wetgevend werk, zoals de zogenaamde parlementaire opvolgingscommissie over ABOS. Ik heb van in het begin gezegd dat ik het zo niet beslist zou hebben. Mijn stroming heeft duidelijk laten weten dat zij het met die beslissingen destijds niet eens was. Ik heb ook gezegd dat ik de hervorming niet ter discussie stelde omdat het principe van goed bestuur ook is dat men niet om de zoveel weken of om het jaar de instrumenten herziet. Het is immers slechts een instrument. Wat mij betreft moet de huidige hervorming uitgevoerd worden. Eventueel moet er een correctie aangebracht worden als er op een of ander punt ernstige problemen ontstaan door een of ander element.

Het ter discussie stellen van het wezen van de hervorming kan niet. Het gaat dan om de wet op de internationale samenwerking. Ik geloof dat dat een goed kader is. Wij hebben die wet destijds ook goedgekeurd. Ik vraag nu als lid van de regering niet dat die wet fundamenteel gewijzigd wordt. Een tweede beslissing was de integratie van de administratie van Ontwikkelingssamenwerking in de administratie van Buitenlandse Zaken, maar met behoud van de specificiteit. Een derde beslissing was de oprichting van een uitvoeringsorgaan, de NVBTC. Daar kunnen correcties komen, maar het kan fundamenteel niet ter discussie gesteld worden. Ik denk namelijk dat goed bestuur vereist dat men hervormingen op het terrein laat verteren. We hebben van de meest vooraanstaande

ambtenaren van het departement gehoord dat zo'n hervorming een aantal jaren nodig heeft. Mevrouw Funes komt trouwens uit de diplomatie en de heer Renard is diplomaat. Twintig jaar geleden is beslist over het Nederlands Bureau voor Integratie. In andere landen heeft men er jaren over gedaan voor men een integratie wist te voltooien op een manier die het instrument van Ontwikkelingssamenwerking op een behoorlijke manier laat coördineren met Buitenlandse Zaken.

U moet mij dus niet verwijten dat de hervorming niet van een leien dakje loopt in het jaar waarin die hervorming feitelijk wordt doorgevoerd. Ik kan daar alleen maar aan toevoegen dat u inderdaad allerlei problemen signaleert. In feite signaleert u ze niet, we signaleren ze u zelf. Aangezien u het debat van gisteren op een andere manier probeert over te doen, herhaal ik hier dat men het misschien niet gewoon is dat een regeringslid zo eerlijk, open en openhartig over dit soort problemen communiceert. Zowel de oppositie als de meerderheid zullen daar moeten mee leren leven. Mensen uit de administratie, die de diplomatie zeer goed kennen, zeggen hoe dan ook dat een dergelijke aanpassing per definitie jaren duurt. Laten we duidelijk zijn, hier zijn voorstanders van de integratie aan het woord. U moet mij dus niet verwijten dat de hervorming in het eerste jaar niet van een leien dakje loopt.

Ik handhaaf wat ik gezegd heb. Wat men als ziek signaleert, is voor een groot deel toe te schrijven aan reformitis, de neiging om voortdurend het instrument ter discussie te stellen. Als men deze reformitis blijft aanhouden, dan klapte uiteindelijk het instrument ook dicht. Daartegen wil ik waarschuwen. Ik heb daarmee ook impliciet geantwoord op uw andere vragen. Ik weet dat u Ontwikkelingssamenwerking en de partnerlanden in het hart draagt. U weet dat er hervormingen op til zijn. Ik stel dat principe niet ter discussie. Op uw vraag in verband met de defederalisering van Ontwikkelingssamenwerking hebben minister Michel en ikzelf al eens geantwoord. Dat antwoord moet toch niet opnieuw herhaald worden. Ik wil u alleen waarschuwen tegen reformitis. Dat is het enige wat ik zeg. Voor het overige kan ik alleen maar zeggen dat ik mijn best doe om deze toch niet zo eenvoudig opdracht tot een goed einde te brengen. Iedereen zegt me dat ik als staatssecretaris tijdens mijn ambtsperiode veel last zal ondervinden van deze hervormingen, omdat zo'n aanpassing per definitie jaren duurt. Ze hebben u dat waarschijnlijk niet gezegd toen de hervormingen hebt goedgekeurd.

Dit gezegd zijnde, herhaal ik - het is belangrijk dat

dit met deze status in de notulen staat - dat onze ontwikkelingssamenwerking, ondanks het feit dat zij lijdt of onderworpen is aan enige vorm van reformitis, zeker niet slechter functioneert, en ik zou veeleer zeggen vaak beter, dan die van vergelijkbare landen en grootheden. Laten we dat zo houden en laten we ervoor knokken dat het zo blijft en dat het alleen maar verbetert. Laten we dus opletten wat we ermee aanvangen in het licht van wensen die met andere belangen dan die van partnerlanden te maken hebben.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer de staatssecretaris. Op één punt bestaat er geen discussie. De regering heeft ons inderdaad niet gezegd dat dit alles de aanleiding zou zijn. De toenmalige oppositie heeft daarvoor wel gewaarschuwd, in lengte van uren en dagen, zou ik bijna durven zeggen.

01.04 **Ferdie Willems** (VU&ID): Mijnheer de staatssecretaris, ik stel vast dat u over basisprincipes veelal hetzelfde zegt. Ik maak u geen verwijt. Het verheugt mij dat u vaststelt dat wij goede intenties hebben. Dat mis ik dikwijls in dit huis. Men maakt elkaar dikwijls verwijten, zoals wij gisteren met de heer Eyskens konden vaststellen. Het is niet omdat men een andere mening heeft, dat men de goede bedoelingen van andere mensen in twijfel moet trekken. U hebt dat met mij niet gedaan. Daarvoor ben ik u dankbaar.

U had het over een aantal principes. Dat klopt wel, maar ik stel ondertussen vast dat men een belangrijk politiek feit, de regionalisering, voortdurend en bij herhaling aanvecht. Men zegt dat daarover nog wel zal worden gepraat. Bij sommigen gaat het dan over modaliteiten, maar bij anderen, zoals ik onlangs in "De Wereld Morgen" las, gaat men veel verder en zegt men dat men nog over alles, dus ook over de inhoud, kan praten. Als Vlaamse nationalist zijn wij steeds waakzaam. Met deze interpellatie hamer ik namens mijn fractie er opnieuw op dat de regionalisering wordt uitgevoerd. Wij willen beletten dat de regionalisering op een schip van 7 jaar wordt gezet, zoals men dat zegt. Wij hebben dit al meegemaakt met de derde fase. U hebt het meegemaakt met de ecotaks in uw groep. Van die boer geen eieren meer. Wij willen dat dit wordt uitgevoerd.

Ik ben heel blij dat u nogmaals formeel bevestigt dat Ontwikkelingssamenwerking inderdaad, ondanks allerlei fouten bij de administratieve top, nog altijd goed werk levert. Dit is een prachtig compliment aan de mensen op het werk die met een groot hart aan ontwikkelingssamenwerking

doen en het is eigenlijk een blaam voor degenen die het werk zouden moeten steunen en met toestanden als die wij gisteren konden meemaken de zaak meer afremmen dan ze vooruithelpen.

01.05 Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, twee opmerkingen. Ten eerste, ik ben gewonnen voor de splitsing van Ontwikkelingssamenwerking en de staatssecretaris niet. Dat zijn twee verschillende politieke benaderingen. Ik vrees dat wij elkaar terzake ook niet zullen kunnen overtuigen. Ik val echter over het feit dat de heer Willems denkt dat één vaag zinnetje in een regeringsverklaring een formele belofte inhoudt. Dat is niet het geval, zeker niet wanneer één van de partijen in de regering zich tegen de splitsing blijft verzetten. Dat wordt hier nogmaals door de staatssecretaris bevestigd. Dat neem ik hem niet kwalijk. Dat bewijst nogmaals de tegenstelling tussen beide standpunten. Wij moeten terzake niet naïef zijn.

Ten tweede, ik betreur het dat er nog steeds geen duidelijke afbakening is van de bevoegdheid van het staatssecretariaat en de bevoegdheid van de minister van Buitenlandse Zaken. Ik weet dat dit officieel is afgebakend, maar om de drie maanden duiken er verhalen op vanuit verschillende richtingen. Het zou goed zijn dat ons definitief werd meegedeeld wie verantwoordelijk voor wat is en dat de regering voor deze legislatuur definitief een akkoord afsluit, zoniet, zal de heibel blijven duren. We hebben betere dingen dan dat te doen.

01.06 Claudine Drion (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, il est rare que je ne sois pas d'accord avec M. Willems dans les propos qu'il tient et les positions qu'il prend. En l'occurrence, il me semble que nous sommes conditionnés par des options plus générales sur l'avenir de notre pays. Mais je pense que la coopération au développement, nous devons la soutenir et la construire tous ensemble.

Les auditions d'hier nous ont convaincus qu'il fallait donner à l'administration un cadre solide qui peut travailler sur le long terme. Je partage tout à fait l'opinion qui a été émise hier et rappelée aujourd'hui, à savoir qu'il faut du temps pour qu'une réforme se mette en place. En ce qui concerne l'accord de majorité conclu autour de la défédéralisation de la coopération au développement, nous devons prendre le temps d'écouter tous les acteurs en présence, y compris les partenaires du Sud, mais aussi ceux avec qui nous souhaitons renverser les rapports d'exploitation que les pays du Nord ont à l'égard des pays du Sud. Pour cela, il faut du temps.

Nos collègues du Sénat ont mis sur pied un groupe de travail qui va leur permettre de faire une série d'auditions. Nous devons aussi nous intéresser à cela et prendre le temps nécessaire pour examiner ce qui peut être défédéralisé et ce qui ne peut pas l'être, pour garder une efficacité et un réel partenariat avec les pays du Sud.

01.07 Leen Laenens (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, collega's, ik sluit mij volledig aan bij wat mevrouw Drion zojuist gezegd heeft. Ik ben ook blij met het antwoord van de staatssecretaris in die zin dat ik het ook een merkwaardige mengeling vond van uitspraken die gisteren gedaan zijn. Ik treed dat bij. Het wordt tijd dat we hier openhartig kunnen discussiëren in het bijzijn van de regering en de verantwoordelijken van de administratie. We hebben afgesproken dat we daar een grondig debat over moeten voeren. Ik haal dit aan omdat we moeten vermijden het instrument van de hervorming te scheiden van de kwaliteit die we hebben in de ontwikkelingssamenwerking. Mijnheer Willems, u hebt zelf gezegd dat de ontwikkelingssamenwerking niet het slachtoffer mag worden van de Belgische politiek. Ik treed u daarin bij. Alleen bekijk ik dit vanuit een ander standpunt en staat de ontwikkelingssamenwerking bovenaan. Twee weken geleden had ik de gelegenheid om met de attaché van Ontwikkelingssamenwerking in New York te kunnen vaststellen welke hoogwaardige kwaliteit hij daar levert in de vorm van zijn inbreng bij onder andere de Wereldbank. Ik hoop dat iedereen die de ontwikkelingsamenwerking in zijn hart draagt dit uit door de tijd te nemen om de hervorming tot het behoud van de kwaliteit te laten leiden.

01.08 Jef Valkeniers (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik wil even repliceren op wat mevrouw Drion zei. Zij had het over onze partners in het zuiden. De organisatie van de Ontwikkelingssamenwerking is echter onze eigen zaak. Wij moeten zelf beslissen hoe wij dat doen. Zij moeten zich aanpassen aan de manier waarop wij georganiseerd zijn. Ik neem aan dat zij opmerkingen kunnen hebben maar uiteindelijk beslissen wij. Mijn vraag aan de regering is dan ook wat op dit ogenblik haar standpunt is. Wat wil men? Zal men Ontwikkelingssamenwerking regionaliseren, en zo ja, wat zal men regionaliseren en binnen welke termijn zal dat gebeuren? Ik ben er persoonlijk niet van overtuigd dat regionaliseren een catastrofe betekent. Men heeft dat in het verleden over alle materies die geregionaliseerd werden gezegd. Ook over

Onderwijs, Volksgezondheid en Buitenlandse Handel werd dat gezegd. Ik stel vast dat dit geen catastrofes waren. In principe ben ik daar dus niet tegen. Wel moet dit goed worden voorbereid en moet men dat wat nu op stapel staat een kans geven. Ik wil echt graag weten wat het standpunt van de regering is want ik stel vast dat de partners niet op dezelfde golfengte zitten.

01.09 Staatssecretaris **Eddy Boutmans**: Mijnheer de voorzitter, ten eerste, ik verwijs nog eens naar de gezamenlijke verklaring die minister Michel en ik hier hebben afgelegd. Verder kan ik alleen zeggen dat het evident is dat Ontwikkelingssamenwerking in die mate met Landbouw of Volksgezondheid verschilt dat de doelgroep niet de Belgische burger is maar de buitenlandse burger. Ik neem aan dat dit iedereen bij de eindbeslissingen zal inspireren. Goed bestuur is bestuur in het belang van diegenen die de afnemers van dat bestuur zijn.

Ten tweede, uit de notulen zou kunnen worden afgeleid dat ik onbeleefd ben geweest tegen de heer Eyskens. De heer Eyskens is hier niet en hij zal dat ook niet zeggen. Ik denk dat hij op zijn provocatieve uiteenzetting van gisteren mijn retrovocatief antwoord niet als bitsig, nijdig en onbeleefd zal hebben beoordeeld, maar integendeel gekruide - ik was nogal op dreef gisteren - met enige kernachtigheid, enig waarheidsgehalte en enige zin voor humor, wat hij ook aan de dag pleegt te leggen. Hij heeft zich alleszins niet beklaagd.

01.10 **Ferdie Willems** (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, ten eerste, alles wat hier wordt gezegd, bewijst inderdaad dat het thema nog lang niet uitgeklaard is en dat wij erover zullen moeten waken dat het ook wordt uitgevoerd. Vandaar mijn tussenkomst.

Ten tweede richt ik mij tot mevrouw Laenens en mevrouw Drion. Ik ben het inderdaad meestal met uw maatschappelijke standpunten eens, maar als u zegt dat de ontwikkelingssamenwerking geen slachtoffer mag worden van de Belgische ziekte dan wil ik de redenering omkeren. Tot op vandaag is dat inderdaad het geval. Het ABOS heeft bewezen dat men er op het Belgische vlak niet uitgeraakt en wij stellen dat het op Vlaams niveau enkel nog kan verbeteren.

01.11 **Jef Valkeniers** (VLD): Mijnheer de voorzitter, collega Willems, ik ben het gedeeltelijk met u eens, maar ik kan moeilijk stellen dat het gedeelte ontwikkelingssamenwerking dat vroeger al door de Vlaamse regering werd verricht

superieur is aan dat van de Belgische regering. Ik wil eerlijk zijn. Zoals het nu gebeurt, is het niet superieur. Men denkt dat regionalisering gelijk straat met sanering en daarover heb ik mijn twijfels.

De **voorzitter**: Collega's, hierover zal een debat ten gronde moeten worden gevoerd. De waarheid is wel wat genuanceerder.

Moties **Motions**

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Ferdie Willems en luidt als volgt:

"De Kamer,
gehoord de interpellaties van de heren Francis Van den Eynde en Ferdie Willems
en het antwoord van de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking,
vraagt de regering:

1. bij de discussie over de modaliteiten van de overheveling van ontwikkelingssamenwerking onmiddellijk ook de Gewesten en de Gemeenschappen te betrekken;
2. de regionalisering van ontwikkelings-samenwerking juridisch te regelen in de bijzondere wetten die voor 2001 gepland zijn."

Une motion de recommandation a été déposée par M. Ferdie Willems et est libellée comme suit:

"La Chambre,
ayant entendu les interpellations de MM. Francis Van den Eynde et Ferdie Willems
et la réponse du secrétaire d'Etat à la Coopération au développement,
demande au gouvernement

1. d'associer immédiatement les Régions et Communautés à la discussion relative aux modalités du transfert de la coopération au développement;
2. de régler la régionalisation de la coopération au développement sur le plan juridique par les lois spéciales dont l'adoption est prévue en 2001."

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Guido Tastenhoye en Francis Van den Eynde en luidt als volgt:

"De Kamer,
gehoord de interpellaties van de heren Francis Van den Eynde en Ferdie Willems
en het antwoord van de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking,

verzoekt de regering duidelijkheid te verschaffen omtrent de verantwoordelijkheid van de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking en van de minister van Buitenlandse Zaken over de Belgische ontwikkelingssamenwerking en vooral omtrent de afbakening van deze verantwoordelijkheid tussen de beide regeringsleden.”

Une motion de recommandation a été déposée par MM. Guido Tastenhoye et Francis Van den Eynde et est libellée comme suit:

“La Chambre, ayant entendu les interpellations de MM. Francis Van den Eynde et Ferdy Willems et la réponse du secrétaire d'Etat à la Coopération au développement, demande au gouvernement de clarifier la situation en ce qui concerne la responsabilité du secrétaire d'Etat à la Coopération au développement et du ministre des Affaires étrangères en matière de coopération au développement, en particulier en ce qui concerne la délimitation des compétences respectives des deux ministres fédéraux.”

Een eenvoudige motie werd ingediend door de dames Claudine Drion, Leen Laenens en de heer Geert Versnick.

Une motion pure et simple a été déposée par Mmes Claudine Drion, Leen Laenens et M. Geert Versnick.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.
Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement.
La discussion est close.

De samengevoegde mondelinge vragen nrs. 2732 en 2922 van de heren Ferdy Willems en Guido Tastenhoye en de mondelinge vraag nr. 2806 van de heer Dirk Van der Maelen worden naar een latere datum verschoven.

La question orale n° 2771 de Mme Claudine Drion est reportée à une date ultérieure.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 16.58 uur.

La réunion publique de commission est levée à 16.58 heures.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BEKNOPT VERSLAG

COMPTE RENDU ANALYTIQUE

COMMISSIE VOOR DE BUITENLANDSE
BETREKKINGEN

COMMISSION DES RELATIONS EXTÉRIEURES

woensdag

mercredi

13-12-2000

13-12-2000

15:15 uur

15:15 heures

INHOUD

Samengevoegde interpellaties van 1
 - de heer Ferdy Willems tot de vice-eerste 1
 minister en minister van Buitenlandse Zaken en
 tot de Staatssecretaris voor
 Ontwikkelingssamenwerking toegevoegd aan de
 minister van Buitenlandse Zaken over "de recente
 evolutie van de reorganisatie van
 Ontwikkelingssamenwerking" (nr. 553).
 - de heer Francis Van den Eynde tot de 1
 Staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking
 toegevoegd aan de minister van Buitenlandse
 Zaken over "de regeringsplannen met betrekking
 tot de toekomst van de
 ontwikkelingssamenwerking en de hervorming
 van dit departement" (nr. 559).

Sprekers: **Ferdy Willems, Francis Van den
 Eynde, Eddy Boutmans**, staatssecretaris
 voor Ontwikkelingssamenwerking, **Claudine
 Drion, Leen Laenens, Jef Valkeniers**

Moties

5

SOMMAIRE

Interpellations jointes de 1
 - M. Ferdy Willems au vice-premier ministre et 1
 ministre des Affaires étrangères et au secrétaire
 d'Etat à la Coopération au développement adjoint
 au ministre des Affaires étrangères sur "l'évolution
 qui s'est produite récemment en ce qui concerne
 la réorganisation de la Coopération au
 développement" (n° 553).
 - M. Francis Van den Eynde au secrétaire d'Etat 1
 à la Coopération au développement adjoint au
 ministre des Affaires étrangères sur "les projets
 du gouvernement en ce qui concerne l'avenir de
 la Coopération au développement et la réforme
 de ce département" (n° 559).

Orateurs: **Ferdy Willems, Francis Van den
 Eynde, Eddy Boutmans**, secrétaire d'Etat à la
 Coopération au développement, **Claudine
 Drion, Leen Laenens, Jef Valkeniers**

Motions

5

COMMISSIE VOOR DE BUITENLANDSE BETREKKINGEN

van

WOENSDAG 13 DECEMBER 2000

15:15 uur

COMMISSION DES RELATIONS EXTÉRIEURES

du

MERCREDI 13 DÉCEMBRE 2000

15:15 heures

De vergadering wordt geopend om 15.16 uur door de heer Geert Versnick, voorzitter.

01 Samengevoegde interpellaties van

- de heer Ferdy Willems tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken en tot de Staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken over "de recente evolutie van de reorganisatie van Ontwikkelingssamenwerking" (nr. 553).
- de heer Francis Van den Eynde tot de Staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken over "de regeringsplannen met betrekking tot de toekomst van de ontwikkelingssamenwerking en de hervorming van dit departement" (nr. 559).

01.01 **Ferdy Willems** (VU&ID): Gisteren hebben we vernomen dat de staatssecretaris voorstander is van een zo groot mogelijke autonomie van ontwikkelingssamenwerking. Hij zei dat over zeven tot tien jaar de verschillende culturen van Buitenlandse Zaken en Ontwikkelingssamenwerking op elkaar afgestemd zullen zijn, maar dat niemand kan garanderen dat er geen verschillen meer zullen zijn. De kern van mijn betoog gaat over de toekomst van de ontwikkelingssamenwerking. Gisteren hoorden we drie topambtenaren over de huidige structuren en hervormingen.

Ik verwijst naar enkele reacties. De heer Eyskens noemde het voorgelegde organigram hallucinant en ook de ambtenaren van Ontwikkelingssamenwerking uitten kritiek op de hervormingen. Ook de heren Van der Maelen en Valkeniers opperden dat de manier van werken van Ontwikkelingssamenwerking faalde. "Er zijn

La réunion publique est ouverte à 15.16 heures par M. Geert Versnick, président.

01 Interpellations jointes de

- M. Ferdy Willems au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et au secrétaire d'Etat à la Coopération au développement adjoint au ministre des Affaires étrangères sur "l'évolution qui s'est produite récemment en ce qui concerne la réorganisation de la Coopération au développement" (n° 553).
- M. Francis Van den Eynde au secrétaire d'Etat à la Coopération au développement adjoint au ministre des Affaires étrangères sur "les projets du gouvernement en ce qui concerne l'avenir de la Coopération au développement et la réforme de ce département" (n° 559).

01.01 **Ferdy Willems** (VU&ID): Nous avons appris hier que le secrétaire d'Etat est partisan de l'autonomie la plus large possible pour la Coopération au développement. Il a dit que, dans sept à dix ans, les cultures différentes des départements des Affaires étrangères et de la Coopération au développement seraient harmonisées mais que personne ne pouvait garantir qu'il n'y aurait plus de différence.

L'essence de mon plaidoyer porte sur l'avenir de la Coopération au développement. Hier, nous avons entendu trois hauts fonctionnaires parler des structures actuelles et des réformes.

Je vais me référer à des réactions que j'ai entendues. M. Eyskens a qualifié l'organigramme proposé d'hallucinant et les fonctionnaires de la Coopération au développement ont également émis des critiques sur les réformes. De même, MM. Van der Maelen et Valkeniers ont estimé que la méthode de travail de la Coopération au

evenveel statuten als ambtenaren”, voegde ook de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking toe. Hij gelooft niet erg in de vooropgestelde hervormingen. De staatssecretaris is erover verbaasd dat Ontwikkelingssamenwerking nog zo goed werkt, ondanks de hervormingen die men doorvoert en waar hij zelf niet achter staat. Wat ik gisteren hoorde, lijkt mij het beste bewijs dat de geplande hervormingen zo snel mogelijk moeten worden doorgevoerd.

Er zijn voldoende elementen die pleiten voor een federalisering van de ontwikkelingssamenwerking. Om te vermijden dat die de weg opgaat van de “derde fase” of de ecotaks moet de overheveling worden geregeld in de bijzondere wet van 2001, samen met het hele pakket.

Hiertoe is onmiddellijk overleg nodig tussen de NGO's, de federale overheid en gewesten en gemeenschappen.

Ik wens duidelijk te vernemen of de overheveling zelf dan wel de modaliteiten ter discussie staan. Voor ons is de federalisering een feit en kan alleen nog over de modaliteiten worden gesproken.

Ik dien een motie van aanbeveling in die vraagt dat de gemeenschappen en gewesten worden betrokken bij de discussie over de overheveling en dat de regionalisering geregeld wordt in de bijzondere wetten die voor 2001 zijn gepland.

01.02 Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK): Sinds deze regering aantrad, begon het getouwtrek rond Ontwikkelingssamenwerking. Tussen de departementen van Buitenlandse Zaken en Ontwikkelingssamenwerking botert het niet. Toch loopt Ontwikkelingssamenwerking met een behoorlijk stuk van het budget weg. Het Vlaams Blok vindt dat het belastinggeld van de Belgen verantwoord moet worden besteed. ABOS was op dit vlak geen voorbeeld. We hebben dus koudwatervrees. Het debat van gisteren in deze Kamer bevestigde dat deze vrees gegrond is.

Is het de bedoeling om een efficiënte controle te organiseren op de besteding van ontwikkelingsgeld? Hoe staat het met de hervormingen die vanuit Buitenlandse Zaken worden georchestreerd? Hoe staat het met de verstandhouding tussen de departementen Buitenlandse Zaken en Ontwikkelingssamenwerking?

De vergadering wordt geschorst om 15.45 uur.

développement présentait des lacunes.

Le secrétaire d'État à la Coopération au développement considère qu'il y a autant de statuts que de fonctionnaires. Il ne croit guère aux réformes proposées. Il s'étonne de ce que la Coopération au développement puisse encore fonctionner aussi bien, malgré les réformes que l'on opère et qu'il ne soutient pas. Ce que j'ai entendu hier me paraît constituer la meilleure preuve de la nécessité de réaliser le plus rapidement possible les réformes prévues.

Suffisamment d'éléments plaident en faveur d'une défédéralisation de la Coopération au développement. Pour éviter que ce projet emprunte la même voie que la « troisième phase » ou que l'écotaxe, le transfert doit être réglé globalement dans la loi spéciale de 2001.

Une concertation immédiate à cette fin avec les ONG, le pouvoir fédéral, les Régions et les Communautés est nécessaire.

Je voudrais que l'on me dise clairement si le transfert proprement dit ou ses modalités font l'objet de discussions. A nos yeux, la défédéralisation est un fait et seules les modalités peuvent encore être discutées.

Je dépose une motion de recommandation demandant que les Communautés et Régions soient associées à la discussion sur le transfert et que la régionalisation soit réglée dans le cadre des lois spéciales prévues pour 2001.

01.02 Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK): Depuis l'installation de ce gouvernement, la Coopération au développement a suscité maints tiraillements. Les relations ne sont pas au beau fixe entre les Affaires étrangères et la Coopération au développement. La Coopération au développement engloutit pourtant une part considérable du budget. Le Vlaams Blok estime que l'argent des contribuables doit être dépensé judicieusement. L'AGCD ne constituait pas un exemple à cet égard. Nous éprouvons des craintes et le débat d'hier à la Chambre a confirmé que nos appréhensions sont fondées.

Prévoit-on d'organiser un contrôle efficace de l'affectation des moyens de la coopération au développement? Où en sont les réformes orchestrées par les Affaires étrangères? Comment se présente l'entente entre les départements des Affaires étrangères et de la Coopération au développement?

La réunion publique est suspendue à 15.45 heures.

De vergadering wordt hervat om 16.35 uur.

Elle est reprise à 16.35 heures.

01.03 Staatssecretaris **Eddy Boutmans** (Nederlands): Ik ben verrast over de inhoud van de interpellaties. Ik betreur dat de hoorzitting van gisteren aanleiding geeft tot de beschouwingen van vandaag. Ik heb begrepen dat de sprekers vinden dat de discussie over de Copernicus-hervormingen niet meer zo relevant is. De regering heeft definitief beslist DGIS zijn plaats binnen Buitenlandse Zaken te laten behouden, eventueel met een andere naam. De reorganisatie van Ontwikkelingssamenwerking, zoals beslist door de vorige regering, zal worden uitgevoerd. Ik blijf die hervormingen betreuren, maar ik stel ze niet ter discussie. Goed bestuur betekent dat je je instrument niet om het jaar herzielt. De geplande hervormingen zullen dus worden doorgevoerd.

De wet op de internationale samenwerking wordt uitgevoerd. Er komt een integratie van Ontwikkelingssamenwerking binnen Buitenlandse Zaken, met behoud van de eigen specificiteit. Ten slotte zal er een uitvoeringsorgaan worden opgericht.

De meest vooraanstaande ambtenaren zeggen ook dat zo'n hervorming een aantal jaren nodig heeft. Verwijt mij dus nu al niet dat de hervorming niet van een leien dakje loopt. Er zijn inderdaad problemen. Men is het misschien niet gewoon dat een regeringslid zo openhartig is. Wat men als een ziekte definieert is te wijten aan "reformitis". Ik waarschuw daarvoor. Ik heb al geantwoord op vragen over de federalisering van de ontwikkelingssamenwerking. Ik zeg alleen dat men moet oppassen met reformitis. Ik doe mijn best. Ik herhaal dat onze ontwikkelingssamenwerking zeker niet slechter functioneert dan die van vergelijkbare landen. Laat ons er dus mee ophouden ze te bekritisieren.

De **voorzitter**: De toenmalige oppositie heeft wel gewaarschuwd voor de moeilijkheden waarmee de hervormingen gepaard zouden gaan.

01.04 **Ferdy Willems** (VU&ID): Over de basisprincipes gaan we akkoord. Ik betreur dat men de regionalisering nog steeds aanvecht. Als Vlaamsnationalisten blijven wij gevoelig voor deze materie en staan wij erop dat de regionalisering volledig wordt doorgevoerd. De staatssecretaris zei hier dat Ontwikkelingssamenwerking goed werk levert en er bij een internationale vergelijking goed uitkomt. Ik ben blij om die uitspraak. Ze is een hart

01.03 **Eddy Boutmans**, *ministre (en néerlandais)*: Je suis surpris de la teneur des interpellations. Je regrette que l'audition d'hier donne lieu aux considérations d'aujourd'hui. J'ai compris que les intervenants estiment que la discussion relative aux réformes Copernic n'a plus tellement de sens. Le gouvernement a décidé de maintenir la direction générale de la Coopération internationale au sein du département des Affaires étrangères, éventuellement en en modifiant le nom. La réorganisation de la Coopération au développement, telle qu'elle a été décidée par le gouvernement précédent, sera mise en oeuvre. Je continue à déplorer ces réformes mais je ne les remets pas en question. Une saine gestion implique qu'on ne remette pas l'instrument en question tous les ans. Les réformes prévues seront donc bel et bien mises en oeuvre.

La loi relative à la Coopération internationale est appliquée. La Coopération au développement sera intégrée aux Affaires étrangères, avec maintien de ses spécificités. Enfin, un organe d'exécution va être mis en place.

Des fonctionnaires éminents estiment aussi qu'une telle réforme nécessite plusieurs années. Ne me reprochez, dès lors, pas déjà que la réforme ne marche pas comme sur des roulettes. Il se pose en effet des problèmes. Sans doute n'est-il pas habituel d'entendre un membre du gouvernement s'exprimer aussi sincèrement. Ce que l'on qualifie de maladie est une conséquence de la « réformite ». Je mets en garde sur ce point. J'ai déjà répondu à des questions au sujet de la régionalisation de la Coopération au développement. Je dis seulement qu'il faut se méfier de la « réformite ». Je fais de mon mieux. Je répète que notre Coopération au développement ne fonctionne certainement pas plus mal que celle de pays comparables. Cessons donc de la critiquer.

Le **président**: L'opposition de l'époque avait bel et bien mis en garde contre les difficultés que généreraient les réformes.

01.04 **Ferdy Willems** (VU&ID): Nous sommes d'accord sur les principes fondamentaux. Je déplore que l'on s'oppose toujours à la régionalisation. Cette matière continue à tenir à cœur aux nationalistes flamands. Nous restons sensibles à cette matière et nous tenons à ce que la régionalisation soit réalisée intégralement. Le secrétaire d'Etat a déclaré hier que la Coopération au développement réalise du bon travail et supporte

onder de riem van de vele mensen die zich met hart en ziel inzetten voor ontwikkelingssamenwerking.

01.05 Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK): Ik ben gewonnen voor de splitsing van Ontwikkelingssamenwerking, de staatssecretaris niet. Wij zullen elkaar niet overtuigen. De heer Willems meent dat een vaag zinnetje in de regeerverklaring een belofte betekent. Dat is niet het geval.

Ik heb nog steeds geen duidelijkheid over de afbakening van de bevoegdheden van de staatssecretaris en van de minister van Buitenlandse Zaken. Terzake is een definitief akkoord nodig.

01.06 Claudine Drion (ECOLO-AGALEV): Wij moeten ontwikkelingssamenwerking allen samen steunen. De samenwerking heeft nood aan een degelijk administratief kader. Een hervorming vereist evenwel tijd. Voorts moeten wij rekening houden met de behoeften van het Zuiden. Ook dat vraagt tijd. De Senaat is met hoorzittingen begonnen. Wij moeten er aandacht aan besteden en onderzoeken wat wel en wat niet kan worden geregionaliseerd om zo efficiënt mogelijk te blijven.

01.07 Leen Laenens (AGALEV-ECOLO): Ik ben blij dat wij openhartig kunnen discussiëren over problemen bij de administratie.

We moeten de kwaliteit van onze ontwikkelingssamenwerking kunnen behouden. Ontwikkelingssamenwerking mag niet het slachtoffer worden van de politiek. Zij staat daarboven. We moeten de tijd nemen zodat de hervorming tot een kwalitatief hoogstaande ontwikkelingssamenwerking kan leiden.

01.08 Jef Valkeniers (VLD): De partners uit het zuiden beslissen niet over de organisatie van onze ontwikkelingssamenwerking. In tegenstelling tot wat mevrouw Drion suggereert, beslissen wij daarover. Wat is het standpunt van de regering over de regionalisering? Ik ben er zeker niet tegen, mits een goede voorbereiding weliswaar. Ik heb de indruk dat de partners in de regering het hierover niet eens zijn.

01.09 Minister Eddy Boutmans (Nederlands): Ik verwijs nogmaals naar de gezamenlijke verklaring van minister Michel en mijzelf.

avantageusement la comparaison internationale. Cette déclaration me réjouit. Elle apporte du baume au cœur des nombreuses personnes qui s'engagent corps et âme dans la Coopération au développement.

01.05 Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK): Je suis partisan de la scission de la Coopération au développement, contrairement au secrétaire d'Etat. Nous ne nous convainçons pas mutuellement. M. Willems considère qu'un vague bout de phrase dans la déclaration de gouvernement a valeur de une promesse. Il n'en est rien.

Je n'ai pas encore obtenu de précisions sur les compétences respectives du secrétaire d'Etat et du ministre des Affaires étrangères. Un accord définitif en la matière est indispensable.

01.06 Claudine Drion (ECOLO-AGALEV): Nous devons soutenir tous ensemble la Coopération au développement. Elle a besoin d'un cadre administratif solide. Mais une réforme prend du temps. Pour le reste, nous devons être à l'écoute du Sud. Pour cela aussi, il faut du temps. Le Sénat a entamé des auditions à ce sujet. Nous devons y être attentifs et analyser ce qui doit être régionalisé et ce qui ne doit pas l'être, afin de rester le plus efficace possible.

01.07 Leen Laenens (AGALEV-ECOLO): Je me réjouis du fait que nous puissions discuter si ouvertement des problèmes que connaît l'administration.

Nous devons préserver la qualité de notre Coopération au développement. Celle-ci ne peut pas être victime de la politique. Elle se situe en effet au-dessus de la politique. Nous devons prendre notre temps afin que la réforme puisse conduire à une Coopération au développement de qualité.

01.08 Jef Valkeniers (VLD): Les partenaires du Sud ne décident pas de l'organisation de notre Coopération au développement. Contrairement à ce que suggère Mme Drion, c'est nous qui en décidons. Quel est le point de vue du gouvernement sur la régionalisation? Je n'y suis certainement pas opposé moyennant une bonne préparation. J'ai l'impression que les partenaires de la coalition gouvernementale ne sont pas d'accord sur ce dossier.

01.09 Eddy Boutmans , ministre (en néerlandais): Je me réfère, une nouvelle fois, à la déclaration commune du ministre Michel et de moi-même.

Specifiek aan ontwikkelingssamenwerking is dat de doelgroep niet de Belgen zijn. Goed bestuur is afgestemd op degenen voor wie het bestemd is.

Ik was gisteren nogal op dreef, maar mijn antwoord aan de heer Eyskens was zeker niet onbeleefd.

01.10 Ferdy Willems (VU&ID): Het thema is lang niet uitgeput. Ik ben het meestal eens met mevrouw Drion, maar als zij zegt dat Ontwikkelingssamenwerking het slachtoffer is van de Belgische ziekte, dan ben ik het daarmee niet eens. Vandaag werkt Ontwikkelingssamenwerking niet goed. Een Vlaamse ontwikkelingssamenwerking zal zeker niet slechter zijn.

01.11 Jef Valkeniers (VLD): De Vlaamse regering doet al aan Ontwikkelingssamenwerking. En die is zeker niet superieur aan het federale beleid.

Moties

De **voorzitter:** Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Ferdy Willems en luidt als volgt:

“De Kamer,
gehoord de interpellaties van de heren Francis Van den Eynde en Ferdy Willems
en het antwoord van de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking,
vraagt de regering:

1. bij de discussie over de modaliteiten van de overheveling van ontwikkelingssamenwerking onmiddellijk ook de gewesten en de gemeenschappen te betrekken;
2. de regionalisering van ontwikkelingssamenwerking juridisch te regelen in de bijzondere wetten die voor 2001 gepland zijn.”

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Guido Tastenhoye en Francis Van den Eynde en luidt als volgt:

“De Kamer,
gehoord de interpellaties van de heren Francis Van den Eynde en Ferdy Willems
en het antwoord van de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking,
verzoekt de regering duidelijkheid te verschaffen omtrent de verantwoordelijkheid van de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking en van de minister van Buitenlandse Zaken over de Belgische Ontwikkelingssamenwerking en vooral

La spécificité de la Coopération au développement est que son groupe cible n'est pas belge. Une bonne gestion doit être en harmonie avec ceux à qui elle est destinée.

J'étais plutôt en verve, hier, mais ma réponse à M. Eyskens n'avait rien d'impoli.

01.10 Ferdy Willems (VU&ID): Ce thème est loin d'être épuisé. Je partage, en général, l'avis de Mme Drion, sauf quand elle prétend que la Coopération au développement est victime du mal belge. Aujourd'hui, la Coopération au développement ne fonctionne pas bien. Une Coopération au développement flamande ne sera certainement pas pire.

01.11 Jef Valkeniers (VLD): Le gouvernement flamand fait déjà de la coopération au développement et celle-ci n'est certainement pas supérieure à la politique fédérale.

Motions

Le **président:** En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Une motion de recommandation a été déposée par M. Ferdy Willems et est libellée comme suit:

“La Chambre,
ayant entendu les interpellations de MM. Francis Van den Eynde et Ferdy Willems
et la réponse du secrétaire d'Etat à la Coopération au développement,
demande au gouvernement

1. d'associer immédiatement les Régions et les Communautés à la discussion sur les modalités du transfert de la Coopération au développement;
2. de régler la régionalisation de la Coopération au développement sur le plan juridique par les lois spéciales dont l'adoption est prévue en 2001.”

Une motion de recommandation a été déposée par MM. Guido Tastenhoye et Francis Van den Eynde et est libellée comme suit:

“La Chambre,
ayant entendu les interpellations de MM. Francis Van den Eynde et Ferdy Willems
et la réponse du secrétaire d'Etat à la Coopération au développement,
demande au gouvernement de clarifier la situation en ce qui concerne la responsabilité du secrétaire d'Etat à la Coopération au développement et du ministre des Affaires étrangères en matière de coopération au développement, en particulier en ce

omtrent de afbakening van deze qui concerne la délimitation des compétences
verantwoordelijkheid tussen de beide respectives des deux ministres fédéraux“
regeringsleden.”

Een eenvoudige motie werd ingediend door de Une motion pure et simple a été déposée par Mmes
dames Claudine Drion, Leen Laenens en de heer Claudine Drion, Leen Laenens et M. Geert
Geert Versnick.

Over de moties zal later worden gestemd. De Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement.
bespreking is gesloten.

De bespreking is gesloten.

La discussion est close.

*De openbare commissievergadering wordt gesloten
om 16.58 uur.*

*La réunion publique de commission est levée à
16.58 heures.*